

Voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
Jaarstukken NV
Economische Impuls
Zeeland 2023

Zaaknummer
454647

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 9 juli 2024

Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u, conform de door u in 2021 vastgestelde nota verbonden partijen, ter kennisname het jaarverslag en de jaarrekening van de N.V. Economische Impuls Zeeland (Impuls) 2023 en de jaarrekening van het Investeringsfonds Zeeland B.V. 2023. De betreffende stukken hebben geen aanleiding gegeven tot het maken van opmerkingen in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

Impuls is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) voor Zeeland. In een breed economisch netwerk zet deze organisatie zich in voor een sterk, duurzaam en toekomstbestendig Zeeland. Impuls maakt onderdeel uit van een landsdekkend netwerk van ROM's. De strategie en positionering zijn aangescherpt vanuit de drie kerncompetenties (3 i's) van Impuls: innoveren, investeren en internationaliseren.

In het jaarverslag 2023 is een overzicht opgenomen van 13 concrete cases. Dat geeft een goed inzicht in de werkzaamheden van Impuls (met filmpjes, achtergrondverhalen en ondernemers aan het woord) en de spreiding van de activiteiten over Zeeland.

Jaarverslag 2023

Trends en ontwikkelingen

De aankondiging door netbeheerder Tennet dat er congestie dreigt op het hoofdspanningsnet had als gevolg dat er per direct geen grote nieuwe aansluitingen en uitbreidingen van bestaande elektriciteitsaansluitingen meer konden worden gerealiseerd. Doordat het elektriciteitsnet voor grootverbruikers op slot is gegaan zijn veel bedrijven in de problemen gekomen met hun uitbreidings- en/of verduurzamingsplannen. Ook de vestiging van nieuwe bedrijven met een grotere energievraag is hierdoor gestagneerd. Deze ontwikkelingen hadden groot effect op de werkzaamheden van Impuls. Zo verzorgt Impuls op verzoek van de Energieraad Zeeland de uitvoering van de Taskforce Zeeuwse netoplossingen. Deze taskforce werkt aan handelingsperspectief voor bedrijven door samenwerking tussen bedrijven te stimuleren, innovatieve energieconcepten te introduceren en kennis hierover te ontsluiten. Energie en netcongestie hadden al eerder de aandacht van Impuls. In 2023 werd het project Smart Energie Hubs (SEH) gestart, een project waarin Impuls onderzoekt hoe bedrijven gebruik kunnen maken van elkaars energie.

Verbinden was ook in 2023 een prominente taak van Impuls. Netwerken spelen een belangrijke rol bij het overdragen van kennis, het delen van middelen en het verbinden van ondernemers met de juiste partners en middelen. Door de interacties tussen verschillende

spelers te vereenvoudigen, kunnen netwerken effectiever bijdragen aan het creëren van een gunstig klimaat voor ondernemerschap en innovatie.

Jaarrekening 2023 Impuls:

Over 2023 heeft Impuls een negatief resultaat behaald van € 117.812 na belastingen. Dit is € 112.000 lager dan in 2022.

Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de personeelskosten met een bedrag van € 590.000. Hier tegenover staat een stijging van de brutomarge met een bedrag van € 400.000 en een daling van de overige bedrijfskosten met een bedrag van € 100.000. In de jaarrekening worden deze componenten ook nader toegelicht.

Het aan Impuls toerekenbare resultaat van de deelneming IFZ is € 70.000 negatief. Dit als gevolg van een negatief resultaat van deze deelneming in 2023. Deze deelneming zal de komende jaren naar verwachting negatieve resultaten blijven laten zien vanwege de kosten van de investeringen. Pas op langere termijn zijn als gevolg van 'exits' van deze investeringen positieve resultaten te verwachten.

Bedrijfsvoering Impuls

Het resultaat voor de bedrijfsvoering van Impuls zelf, zonder de deelneming IFZ, is € 47.679 negatief.

Investeringsfonds Zeeland BV (IFZ)

Om de innovatiekracht en financieringsinfrastructuur (fondsen) te versterken zijn de financiële regelingen voor innovatiefinanciering Vroege fasefinanciering (VFF), InnoGo!, Zeeuws Investeringsfonds (ZIF) en het Zeeuws Participatiefonds (ZPF) ondergebracht in het Investeringsfonds Zeeland BV (IFZ). Hierdoor is een krachtig financieringsinstrument ontstaan dat in de meeste vragen uit het innovatieve Zeeuwse bedrijfsleven kan voorzien. Het Investeringsfonds Zeeland heeft drie aandeelhouders: Rijk, Provincie Zeeland en Impuls. Impuls verzorgt het fondsmanagement, de administratie en levert de uitvoerend bestuurder.

IFZ is verantwoordelijk voor de uitvoering van de drie Zeeuwse participatiefondsen (ZPF), InnoGo!, VFF en het Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland. Derhalve maken deze fondsen onderdeel uit van de jaarrekening van IFZ. De hoofdactiviteiten omvatten zorgdragen voor (aanwas van) nieuwe aanvragen, uitvoeren analyse en due diligence, (af)sluiten c.q. verstrekken van financieringen, begeleiding van de participaties en realiseren van exits na afloop van de indicatieve investeringsperiode van 7-10 jaar. Opbrengsten zijn te verwachten bij een succesvolle exit van een participatie, dus bij verkoop van een participatie tegen een aantrekkelijke prijs die boven de investeringswaarde ligt. Daarnaast worden renteopbrengsten gerealiseerd op de leningen. Er wordt gestreefd naar een exitwaarde van minimaal twee keer de instapwaarde.

De fondsen van IFZ leveren een belangrijke bijdrage aan het innovatie-ecosysteem in Zeeland. De strategie van IFZ is erop gericht middels revolverend financieren een positieve bijdrage te leveren aan de structuurversterking van de Zeeuwse economie. De projecten richten zich hoofdzakelijk op investeringen in innovatieve startups, scale ups en mkb ondernemingen die impact maken in Zeeland, waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht met de meerjarenstrategie en projecten/initiatieven vanuit (de andere clusters van) Impuls Zeeland. De nadruk komt steeds meer te liggen op verduurzaming en het leveren van een positieve bijdrage aan de transities. In toenemende mate wordt ingezet op het maken van impact, het leveren van een bijdrage aan de energie- en grondstoffentransitie en creatie en behoud van hoogwaardige werkgelegenheid. Verder wordt steeds meer aangesloten bij de trend "from volume to value", waarbij het meer van belang is in de juiste bedrijven te investeren dan sec de investerings- en overige kwantitatieve targets te behalen. In 2023 hebben de ZPF fondsen aan acht bedrijven financiering verstrekt in de vorm van participaties en/of leningen, voor een totaalbedrag van € 3,34 miljoen. Vanuit InnoGo! zijn aan acht bedrijven leningen verstrekt voor een totaalbedrag van bijna € 1,5 miljoen. Naast het financieren van bedrijven, biedt Impuls deze bedrijven ook begeleiding. In 2023 is een

venture development traject gestart om samen met alle ROM's die begeleiding verder door te ontwikkelen. Vanuit het Fonds Vrijetijdseconomie Zeeland zijn in 2023 zes leningen verstrekt. Vanuit het Investeringsfonds Zeeland zijn inmiddels 168 bedrijven geholpen met een impact op de directe werkgelegenheid van 927 arbeidsplaatsen.

Jaarrekening 2023 IFZ:

Het investeringsfonds Zeeland BV (IFZ) sluit het jaar 2023 af met een negatief resultaat van € 297.173 IFZ is een revolverend fonds. Dit tegenover een negatief resultaat in 2022 van € 178.551.

Het negatieve resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door een gedeeltelijke afwaardering van één participatie met een bedrag van € 441.663. Daarnaast heeft er in 2023 een dotatie aan de voorziening oninbare leningen InnoGo! van € 291.200 plaatsgevonden. Dit als gevolg van een aanpassing van de risico-inschatting van hogere en langer uitstaande posten. Tevens is er een boekwinst gemaakt van € 174.458 op de verkoop van de aandelen van één participatie en is er over 2023 een bedrag van € 107.750 dividend ontvangen.

Het negatieve resultaat komt ten laste van de overige reserves van het IFZ. De overige reserves zijn in 2023 voldoende van omvang om dit negatieve resultaat op te vangen.

Gevolgen waardering deelneming IFZ op provinciale balans:

Het verlies van IFZ komt ten laste van het eigen vermogen van het IFZ en heeft voor 2023 geen gevolgen voor de waardering van het IFZ op de provinciale balans. Door met name de eerdere extra vermogensinbreng van het rijk van € 20 miljoen (Wind in de Zeilen) is de huidige (reële) marktwaarde van het provinciaal aandeel in IFZ hoger dan de verkrijgingsprijs. Zolang de marktwaarde van het provinciaal aandeel in IFZ hoger is dan de verkrijgingsprijs (van het provinciaal aandeel) hebben de door IFZ geleden verliezen geen gevolgen voor de waardering van IFZ op de provinciale balans.

Aandeelhouderschap Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in Impuls

EZK is sinds 2018 aandeelhouder in het Investeringsfonds Zeeland BV en is dus alleen aandeelhouder van de entiteit waarin de investeringsactiviteiten zijn ondergebracht en niet in de moederonderneming NV Economische Impuls. Dit wijkt af van de eigendomspositie die EZK bij andere ROM's heeft. Voor een gelijk landelijk speelveld en een nauwere aansluiting bij het Rijksbeleid is het daarom van belang dat het Rijk toetreedt als aandeelhouder in Impuls Zeeland. De te nemen stappen bij het rijk rondom inregelen van governance-aspecten om hierin deel te nemen hebben de nodige tijd in beslag genomen.

In een gezamenlijk proces met het Rijk en Impuls zetten we in om in het voorjaar van 2025, na het vaststellen van de jaarrekening 2024 van Impuls en IFZ, de besluitvorming betreffende de toetreding van het Rijk als aandeelhouder aan uw Staten voor te leggen. Het streven is dat het Rijk per 1 januari 2025 (met terugwerkende kracht) toetreedt als aandeelhouder van Impuls.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,
Namens deze,

drs. J.J.P. Verhage
Afdelingsmanager Financiën

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

Bijlagen:

1. Jaarverslag en jaarrekening 2023 Impuls
2. Jaarrekening 2023 IFZ BV